

Vimmerby
kommun

Gransknings- utlåtande

Tillhörande Översiktsplan 2050
2024-04-12

Innehållsförteckning

---

1 Genomförd granskning.....	3
2 Förändringar i översiktsplanen.....	4
3 Inkomna yttranden.....	5
Barn- och utbildningsnämndens presidium.....	6
Svar.....	6
VEMAB & VIFAB.....	6
Svar.....	6
Länsstyrelsen Kalmar län.....	7
Kommunens svar.....	11
Lantmäteriet.....	12
Kommunens svar.....	12
Polismyndigheten.....	12
Kommunens svar.....	12
Region Jönköpings län.....	12
Kommunens svar.....	12
Trafikverket.....	13
Kommunens svar.....	13
Region Östergötland.....	13
Kommunens svar.....	13
Svenska Kraftnät.....	14
Kommunens svar.....	14
Skogsstyrelsen.....	14
Kommunens svar.....	14
Statens geotekniska institut, SGI.....	14
Kommunens svar.....	15
Luftfartsverket.....	15
Kommunens svar.....	15
Energimyndigheten.....	15
Kommunens svar.....	15
Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap.....	15
Kommunens svar.....	16
Sveriges geologiska undersökning, SGU.....	16
Kommunens svar.....	17
Hultsfreds kommun.....	17
Kommunens svar.....	18
Västerviks kommun.....	18
Kommunens svar.....	19
Oskarshamns kommun.....	20
Kommunens svar.....	21
Post- och telestyrelsen.....	21

Kommunens svar.....	22
Region Kalmar.....	22
Kommunens svar.....	22
E.ON Energidistribution AB.....	22
Kommunens svar.....	22
BayWa r.e. Nordic AB.....	23
Kommunens svar.....	26
Hyresgästföreningen.....	27
Kommunens svar.....	27
Storebro IF.....	27
Kommunens svar.....	28
CK Wimer.....	28
Kommunens svar.....	28
Privatperson 1.....	28
Kommunens svar.....	29
Privatperson 2 & 3.....	29
Kommunens svar.....	29
Privatperson 4 - 82.....	29
Kommunens svar.....	32
Privatperson 83.....	32
Kommunens svar.....	33
Privatperson 84.....	34
Kommunens svar.....	40

1 Genomförd granskning

Förslaget till ny översiktsplan för Vimmerby kommun med tillhörande hållbarhetsbedömning, inklusive miljökonsekvensbeskrivning, har varit utställt för granskning under perioden 11 december 2023 till 14 februari 2024.

Under granskningstiden fanns planhandlingarna tillgängliga på kommunens hemsida. Vid granskningens början (11 december) anslogs en kungörelse på kommunens digitala anslagstavla. Det annonserades även en kungörelse i lokalmedia (både digitalt och tryckt) samt via kommunens sociala media-kanaler, där även information publicerats löpande under granskningstiden. Andra evenemang som genomfördes där allmänheten uppmärksammades om samrådet var på Tomtenatta i Vimmerby stad den 14 december.

Granskningen är en del av planprocessen och styrs av plan- och bygglagen. Syftet med granskningen är att få in synpunkter på förslaget. I granskningsutlåtandet redovisas inkomna synpunkter från granskningstiden. Här redovisas även de ändringar av planhandlingarna som framförda synpunkter har föranlett (3 kap. 17 § PBL).

2 Förändringar i översiktsplanen

Justeringar efter granskningen redovisas i nedan punktlista. Förändringarna bedöms inte medföra att en till granskning behöver ske.

- Översiktsplanen kompletteras med ställningstagande avseende att vid prövning av ny eller förändrad täktverksamhet ska gällande lagar och förordningar tillämpas för att säkerställa att täktverksamheten inte medför betydande negativa konsekvenser för miljö och hälsa.
- Översiktsplanen har förtydligats med ett ställningstagande om att vid planläggning nära sjöar och vattendrag ska den fysiska livsmiljön för djur och växter beaktas.
- Digitalt kartmaterial har utökats och förbättrats.
- Sedan granskningen av översiktsplanen har utvecklingsområde 13 i Vimmerby (i granskningsversionen) tagits bort som utvecklingsområde. Utvecklingsområde 14-18 i Vimmerby (i granskningsversionen) har därför fått ny numrering i översiktsplanen. Utvecklingsområdet plockades bort ur översiktsplanen utifrån kännedom om dåliga grundläggningsförhållanden och hög markfuktighet.
- Redaktionella förändringar, vissa mindre justeringar och tillägg har gjorts för ökad tydlighet och/eller korrekt information.

3 Inkomna yttranden

Enligt 3 kap. 17 § plan- och bygglagen ska kommunen sammanställa de synpunkter som kommit in under granskningstiden och redovisa de förslag som synpunkterna gett anledning till. I denna del av granskningsutlåtandet svarar kommunen på de synpunkter som har inkommit under granskningstiden.

Under granskningstiden inkom 30 skriftliga yttranden. 5 av yttrandena är från privatpersoner, varav ett är undertecknat av 79 personer. Två parter ansökte om och beviljades förlängd svarstid (Region Kalmar samt Privatperson 84).

Nedan redovisas vilka aktörer som har inlämnat synpunkter under granskningen samt vilket datum de ankommit till kommunen.

Förvaltningar, nämnder, råd och bolag, Vimmerby kommun

Barn- och utbildningsnämndens presidium	2023-12-20
VEMAB & VIFAB	2024-02-14

Myndigheter, regioner, kommuner m.fl.

Länsstyrelsen	2024-02-13
Lantmäteriet	2023-12-13
Polismyndigheten	2023-12-15
Region Jönköpings län	2024-01-17
Trafikverket	2024-01-22
Region Östergötland	2024-01-31
Svenska Kraftnät	2024-02-13
Skogsstyrelsen	2024-02-13
Statens geotekniska institut, SGI	2024-02-13
Luftfartsverket	2024-02-13
Energimyndigheten	2024-02-13
Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap	2024-02-13
Sveriges geologiska undersökning, SGU	2024-02-13
Hultsfreds kommun	2024-02-14
Västerviks kommun	2024-02-14
Oskarshamns kommun	2024-02-15
Post- och telestyrelsen	2024-02-15
Region Kalmar län	2023-03-13 (förlängd)

Företag, föreningar, organisationer m.fl.

E.ON Energidistribution AB	2023-12-19
BayWa r.e. Nordic AB	2024-01-22
Hyresgästföreningen	2024-02-10
Storebro IF	2024-02-14
CK Wimer	2024-02-14

Privatpersoner

Privatperson 1	2023-12-12
Privatperson 2 & 3	2023-12-30
Privatperson 4 - 82 (<i>gemensamt yttrande</i>)	2024-01-24
Privatperson 83	2023-02-07
Privatperson 84	2023-02-26 (förlängd)

Nedan redovisas samtliga yttranden i sin helhet med tillhörande svar och kommentarer.

Barn- och utbildningsnämndens presidium

Barn- och utbildningsnämndens presidium har beslutat att nämnden inte lämnar några synpunkter på förslaget till ny översiktsplan för Vimmerby kommun.

Svar

Miljö- och byggnadsförvaltningen tackar för informationen.

VEMAB & VIFAB

Viktiga synpunkter från några av våra avdelningar.

Renhållnings-avdelningen

Här måste texten i den digitala versionen av "Förutsättningar till ÖP2050" 12.2 Avfall, Avfallshantering ändras så det står samma sak som i Pdf-versionen under 12.2.1 Avfallshantering. Den text som står i Pdf-versionen under 12.2.1 Avfallshantering är bra och ska stå i bägge versionerna.

VA-avdelningen

Vi vill gärna ha ett tillägg angående grönytor inom vattenskyddsområdet, att det är viktigt att kommunen behåller grönytorna och inte säljer dem så det blir till hårdgjorda ytor.

Övriga kommentarer från VA-sidan finns i 2 bifogade filer (VA Granskningsyttrande ÖP2050 2023-11-03.pdf och VA Granskningsyttrande Förutsättningar för ÖP2050 2023-11-03.pdf). Synpunkterna ges i Pdf-versionerna men samma synpunkter omfattar naturligtvis även den digitala versionen.

Svar

Den digitala versionen av översiktsplanen har korrigerats för att överensstämja med pdf-versionen.

Hårdgjorda ytor inom vattenskyddsområde regleras genom framtida lov- och detaljplaneprocesser.

De bifogade filerna med kommentarer har gått igenom och legat till grund för mindre redaktionella justeringar.

Länsstyrelsen Kalmar län

Länsstyrelsens synpunkter enligt 3 kap. 16 § PBL

Länsstyrelsens granskning av översiktsplaner är enligt lagstiftarens intentioner begränsad. Länsstyrelsen kan därför inte yttra sig om den slutliga lämpligheten för avsedd exploatering. Denna lämplighet kan i många fall inte avgöras förrän i samband med detaljplaneläggning eller lovhantering med tillhörande miljöbedömning. I dagsläget kan det heller inte uteslutas att de föreslagna åtgärderna kan komma att kräva särskild prövning enligt miljöbalken, kulturmiljölagen eller annan lagstiftning.

Länsstyrelsen uppskattar både form och struktur på översiktsplanen. Den är lätt att läsa, med en tydlig struktur, tillgänglig via klarspråk och tydlig för att förstå processen. Det är positivt att sociala hållbarhetsfrågor får ta stor plats både genom att det finns en särskild hållbarhetsbedömning specifikt men också genom att många olika aspekter av hållbarhet synliggörs.

Länsstyrelsen finner dock många av kommunens ställningstaganden i ÖP som generella och allmängiltiga. Ställningstaganden av sådan generell karaktär riskerar bli svåra att bryta ner och konkretisera i det fortsatta arbetet med att realisera översiktsplanen. Länsstyrelsen befarar därför att översiktsplanen inte kommer att fungera som det strategiska dokument och underlag för framtida exploateringsprocesser som kommunen avser.

Riksintressen enligt 3 kap. miljöbalken (MB)

Riksintressen för naturvård enligt 3 kap. 6 § MB

Länsstyrelsen noterar kommunens ambition att i framtida naturvårdsprogram djupare analysera särskilt värdefulla naturmiljöer, däribland riksintresseområden, och ta fram riktlinjer för hur dessa kan skyddas, bevaras och stärkas. I avvaktan på detta konstaterar länsstyrelsen att vissa frågor kring den framtida utvecklingen av kommunens riksintresseanspråk för naturvård enligt 3 kap. 6 § MB förblir obesvarade i ÖP och kommer att behöva hanteras i efterföljande planprocesser eller i kommande planeringsstrategier. Om ställningstaganden kring riksintresseområden utvecklas i det framtida naturvårdsprogrammet behöves dess koppling till ÖP vara tydlig.

Riksintressen för kulturmiljövård enligt 3 kap. 6 § MB

Översiktsplanen redovisar på ett tillfredställande sätt kulturmiljövårdens riksintressen. Genom generella ställningstaganden visar kommunen på ett acceptabelt sätt hur riksintressena ska tillgodoses.

För utvecklingsområden 4 och 11 bedömer länsstyrelsen det som motiverat med en precisering av hur riksintressets H84 Vimmerby värden ska skyddas och stärkas. Detta kan hänskjutas framtida plan- och lovprocesser men kan med fördel hanteras redan i en ÖP-process. För utvecklingsområde 11 anges felaktigt att det gränsar till riksintresseområdet, när det i själva verket ligger helt inom riksintresseområdet.

Riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap. 8 § MB

Översiktsplanen redovisar på ett tillfredställande sätt riksintressen för kommunikation.

Riksintressen för totalförsvarets militära del enligt 3 kap. 9 § MB

Kommunen har övergripande lyft fram de intressen som kräver planmässiga överväganden.

Det är länsstyrelsens förhoppning att fortsatta kommunala strategier och ställningstaganden kan utvecklas i samverkan med länsstyrelsen och övriga berörda.

Miljö kvalitetsnormer

Av en översiktsplan ska det enligt 3 kap. 5 § i PBL framgå hur kommunen avser att följa gällande miljö kvalitetsnormer (MKN). MKN gäller för vissa fisk- och musselvatten (SFS 2001:554), föroreningar i utomhusluft (förordning 2001:554), omgivningsbuller (SFS 2004:675) samt för yt- och grundvatten (SFS 2004:660). Kommunerna ska i sin planering och planläggning iaktta att gällande miljö kvalitetsnormer (MKN) följs genom att detaljplaner, områdesbestämmelser och lovgivning inte medför att en miljö kvalitetsnorm överträds.

MKN vatten

Miljö kvalitetsnormerna för vatten omfattar inte enbart vattenkvalitetsaspekter utan också status för hydromorfologi (den fysiska livsmiljön för djur och växter i strandzonen och i vattnet) och biologi. Hydromorfologiska kvaliteter berör exempelvis vattenområdenas närområden och deras exploateringsgrad. Planering för nya planområden i anslutning till ytvattenmiljöer behöver därför också beakta hydromorfologi och biologi i den aktuella vattenförekomsten. Avsaknaden av detta i ÖP innebär att planen inte på ett tillfredställande sätt hanterar gällande miljö kvalitetsnormer (MKN).

För planläggningen av ny bebyggelse anges det att kommunen ska säkerställa att ytor avsätts för dagvattenhantering (vid till exempel allmän plats). Det är bra att det har konkretiserats hur dagvattenfrågorna ska komma in i detaljplanarbetet i utbyggnadsområden. För befintlig bebyggelse kan länsstyrelsen däremot inte hitta någon information om hur kommunen tänker arbeta med frågan.

Likaså saknas tydlig information om i vilken vattenförekomst man kommer kunna se en effekt av planerade dagvattenåtgärder. En sådan direkt koppling i beskrivande text hade underlättat förståelsen för varför specifika åtgärder kan komma att bli nödvändiga på vissa platser inom kommunen.

Landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS)

Kommunen har angett tio LIS-områden och framför att det är viktigt för Vimmerby kommun att möjliggöra byggande i hela kommunen samt att möjliggöra för nya bostäder i strandnära lägen.

Kommunen har på ett övergripande sätt beskrivit och motiverat de föreslagna LIS-områdena. Länsstyrelsen bedömer att de generella beskrivningarna av områdena är bra i fråga om att identifiera förutsättningar för områdena. Kommunen lyfter dock även behovet av kompletterande utredningar av de berörda områdenas mer detaljerade lämplighet bland annat från översvämnings- och naturvårdssynpunkt.

Utifrån detta konstaterar Länsstyrelsen att kommunen inte med säkerhet har fastställt de utpekade områdets faktiska lämplighet för exploatering, vilket hänskjuts framtida plan- och lovprocesser, men att utpekandet uppnår lagstiftarens intentioner.

Länsstyrelsen vill betona att ett utpekande av ett LIS-område i en översiktsplan inte alltid medför ett beviljat beslut om upphävande av eller dispens från strandskyddet. Det särskilda skälet landsbygdsutveckling ska i varje enskilt ärende och/eller i kommande plan- och tillståndsprocesser vägas mot strandskyddets syften avseende allmänhetens tillgänglighet till stranden och påverkan på livsvillkoren för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Länsstyrelsen vill också vara tydlig med att avgränsningen av LIS-områdena bara kan vara inom ett strandskyddat område, det vill säga endast inom detta område kan det särskilda skälet för landsbygdsutveckling prövas.

Mellankommunala frågor

Kommunen har på ett tydligt och tillfredställande sätt beaktat relevanta mellankommunala frågor.

Relevanta nationella och regionala mål, planer och program

Kommunen har utvecklat sitt resonemang kring relevanta nationella och regionala mål, planer och program liksom vägt in egna kommunala styrdokument.

Länsstyrelsen bedömer listningen som i huvudsak fullständig men vill även lyfta att den årliga Regionala bostadsmarknadsanalysen (BMA) innehåller information och framtidsspaningar som är av relevans för ÖP-arbetet.

Av 3 kap. PBL framgår dock att ÖPn ska definiera hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program. Länsstyrelsen anser att kommunen kan tydliggöra detta ytterligare, exempelvis genom att tydligare koppla ÖPns ställningstaganden mot de identifierade relevanta nationella och regionala målen.

Hälsa och säkerhet

Geotekniska säkerhetsfrågor

Länsstyrelsen saknar fortsatt en karterad redovisning av risker för skred i finkorniga jordarter (SGU) samt erosionskänsliga slänter (Skogsstyrelsen) vilket bör kompletteras inför antagande. I övrigt bedömer länsstyrelsen att ras, skred och erosion har beskrivits samt att översiktsplanen infattar tillräckligt tydliga riktlinjer för att hantera stabilitetsrisker för den byggda miljön.

Buller

Länsstyrelsen ser att ny bebyggelse kan bli olämplig med hänsyn till människors hälsa om den läggs inom bullerutsatta områden. Det är därför viktigt att omgivningsbullret uppmärksammas tidigt, för att kartlägga under vilka förutsättningar bebyggelsen kan bli lämplig. Val av byggnaders placering och utformning kan få en avgörande betydelse för att klara kraven i trafikbullerförordningen.

Förorenad mark

Kommunen har utvecklat beskrivning av förutsättningar kring föroreningar i kommunen i dokumentet: Förutsättningar för Vimmerby kommuns Översiktsplan 2050 kapitel 11.3.

Den utvecklade beskrivningen motsvarar dock inte en sådan kartläggning som länsstyrelsen efterfrågat i samrådsskedet. Länsstyrelsen kan därför konstatera att det kvarstår ett behov av att kartlägga förorenade områden inom kommunen för att fastställa hur föroreningsriskerna kan behöva hanteras inom ramen för kommande planprocesser och bedömningar av behov av revidering av äldre detaljplaner där föroreningssituationen eventuellt inte uppmärksammats i tillräcklig omfattning. Om kommunen inte har möjlighet att genomföra en sådan kartläggning inom tidsramen för översiktsplanens framtagande bör det i ÖP:n framgå strategier/målbilder för hur ett sådant framtida arbete ska genomföras.

Civilt försvar och riskhantering

Kommunen har på ett övergripande sätt redovisat risker som ett allmänt intresse enligt 2 kap. PBL. I detta ingår exempelvis naturolyckor, transportvägar för farligt gods och större anläggningar som kan orsaka tekniska olyckor, bl.a. så kallade 2:4 anläggningar enligt lag om skydd mot olyckor och Sevesoanläggningar. Ett strategiskt ställningstagande i översiktsplanen ger långsiktighet i kommunens riskhantering och riskvärdering och utgör ett bra stöd för att hantera riskfrågor i kommande detaljplaner, bygglov och övriga tillståndsärenden.

Klimatanpassning

Översiktsplanen hanterar på ett tillfredställande sätt klimatförändringar och dess konsekvenser för Vimmerby kommun. Frågor om förändrade vattenflöden, översvämningar, förändrade nederbördsmonster, geoteknik och nollgenomgångar belyses. I anslutning till respektive avsnitt rekommenderas olika åtgärder och ställningstaganden med riktlinjer och restriktioner föreslås.

Rådgivning utöver 3 kap. 16 § PBL

Strandskydd

I anslutning till Vervelån i Gullringen pekar kommunen ut två utvecklingsområden (1 och 5) som omfattas av strandskydd vilket också omnämns i planhandlingen. Kommunen kan dock inte anses ha tagit ställning till markens lämplighet för

exploatering då det saknas identifierad förutsättning för särskilt skäl som motiverar ett upphävande av strandskyddet.

Friluftsvärden

Generellt kvarstår behovet av att tydliggöra vilka faktiska friluftslivsvärden som finns och som kommunen prioriterar. På flera punkter i ÖPn hänvisas till att friluftslivsvärdena inte ska påverkas negativt eller att de behöver utvecklas och pekas ut, men viktiga områden finns inte utpekade i kartmaterialet, utöver längre vandringsleder. För att bedöma vilka områden som är särskilt viktiga för besöksnäringen, för folkhälsan och fysisk aktivitet för alla, för friluftslivet generellt och särskilt i utpekade LIS-områden behövs bättre underlag.

Kommunen anger att man planerar att ta fram ett nytt naturvårdsprogram. Ett råd i det sammanhanget är att kombinera med en kartläggning av befintliga friluftslivsvärden och ett framtagande av plan för friluftslivet med tydliga prioriteringar. Till hjälp för det arbetet har Naturvårdsverket tagit fram två vägledningar: kartläggning av befintliga friluftslivsvärden och kommunala friluftslivsplaneringen.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet och tar med sig Länsstyrelsens inspel och bidrag i kommande arbeten kopplat till fysisk planering. Mindre redaktionella justeringar har gjorts för ökad tydlighet och/eller mer korrekt information.

Angående miljö kvalitetsnormer för vatten så redogör översiktsplanens ställningstaganden att exploatering av mark inte får försämra recipientens kvalitet eller kvantitet samt att det ska säkerställas goda livsmiljöer och spridningsvägar för vilda växt- och djurarter i vatten- och grönområden. Specifika ställningstaganden finns även om att verka för att öka vattenkvaliteten i recipienten Stångån vilket medför att både ny och befintlig bebyggelse berörs. Översiktsplanen har även förtydligats med ett ställningstagande om att vid planläggning nära sjöar och vattendrag ska den fysiska livsmiljön för djur och växter beaktas. I framtida plan- och lovprocesser kommer dessa frågor att belysas och fördjupas ytterligare utifrån platsens behov och förutsättningar.

Angående förorenad mark så arbetar kommunens plan- och byggnadsavdelning nära miljöavdelningen varpå eventuella föroreningar tidigt uppmärksammas i planprocesser och hanteras på lämpligt sätt. Översiktsplanen redovisar även hur kommunen avser hantera föroreningsrisker genom ställningstagandet: "Misstänkt eller konstaterat förorenade områden ska utredas i samband med planläggning, lovgivning, förhandsbesked och anmälningsärende. Sanering ska ske efter de åtgärder och behov som krävs utifrån resultat av markundersökning och kommande markanvändning." Miljöavdelningen arbetar utöver detta med att ta fram en handlingsplan för förorenade områden som avses vara färdig under 2024.

Digitalt kartmaterial avseende risker för skred i finkorniga jordarter samt erosionskänsliga slänter har kompletterats.

Frågor om upphävande av strandskydd hanteras i efterföljande plan- och lovprocesser. Likaså avses friluftslivets värden, förutsättningar och behov att belysas i framtida arbete med strategisk planering.

Lantmäteriet

Lantmäteriet har av nedanstående skäl inte granskat den aktuella översiktsplanen och lämnar därför inga synpunkter.

Lantmäterimyndigheten har ingen lagstadgad skyldighet att granska översiktsplaner och dessa berör normalt sett endast indirekt Lantmäteriets kommande arbete. Många av de ställningstaganden som beskrivs i översiktsplaner kommer i och för sig att innebära förändringar i fastighetsindelningen eller att fastighetsanknutna rättigheter (servitut, ledningsrätter, gemensamhetsanläggningar etcetera) kommer att bildas eller ombildas. Omfattningen av dessa behov kommer dock att konkretiseras i senare skeden, till exempel då områden detaljplanläggs. Lantmäteriet genomför däremot granskning i detaljplaneprocessen.

Kommunens svar

Kommunen tackar för informationen.

Polismyndigheten

Polismyndigheten har ingen erinran.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet.

Region Jönköpings län

Region Jönköpings län har inga tillkommande synpunkter att lyfta under granskningen av översiktsplanen.

Under samrådet av Vimmerby kommuns förslag till ny översiktsplan lyfte Region Jönköpings län det som positivt att Vimmerby kommun pekar ut transportbehov utmed rv40 som en interregional utvecklingsfråga. Region Jönköpings län uttryckte även det fördelaktiga i att omkringliggande kommuner infogats i Vimmerby kommuns övergripande planeringsinriktning.

Region Jönköping har inga tillkommande synpunkter att lyfta i granskningskedet.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet.

Trafikverket

Trafikverket noterar att myndighetens synpunkter överlag hanterats och beaktats i granskningshandlingarna.

Trafikverket har därför inga ytterligare synpunkter utan hänvisar till samrådsyttrandet.

En justering av Trafikverkets tidigare yttrande gäller den rekommendation ansöka om stadsmiljöavtal för anläggande av GC-vägar som gjordes. Genom regeringsbeslut har stadsmiljöavtalen upphört sedan samrådsyttrandet skrevs.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet.

Region Östergötland

Region Östergötland arbetar med regional rumslig planering för att bidra till en långsiktig hållbar utveckling. Den regionala rumsliga planeringen är betydelsefull då vi lever och verkar i en regional vardag. I både ett regionalt och mellankommunalt perspektiv är samband över administrativa gränser som påverkar vardagslivet betydelsefullt att beakta då det har påverkan på vardagslivet och har betydelse för utvecklingen av olika platser och geografier.

Inom ramen för arbetet med Rumslig strategi för Östergötland kartlägger Region Östergötland förutsättningar för vardagsgeografier över länsgräns och där betydelsen av och tillgängligheten till exempelvis service i gränsområden ingår. För de södra delarna av regionen fortlöper denna kartläggning under året, där gränsen mellan Vimmerby kommun och Kinda kommun är ett sådant område som kommer studeras.

Region Östergötland ser positivt på att kommunen lyfter vikten av samverkan och samarbete över kommun- och länsgräns.

Vimmerby kommun har önskemål om att en överenskommelse med Region Kalmar län angående att prioritera riksväg 23/34. Region Östergötland kommer inte sluta något sådant, däremot så har Region Östergötland kontinuerlig dialog med Region Kalmar län vad gäller exempelvis regional kollektivtrafik, regional utveckling och kring frågor kopplat till infrastruktur, m.m.. I kommande process med revidering av länstransportplanen kommer Region Östergötland föra dialog med grannregionerna kring gränsöverskridande infrastruktur, däribland med Region Kalmar län.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet och ser fram emot vidare samverkan med Östergötlands region och Kinda kommun avseende vardagsgeografier över länsgräns.

Kommunen har respekt för de olika processerna som styr infrastruktursatsningar och har fortsatt som önskemål att riksväg 23/34 mellan Vimmerby-Kisa prioriteras i de olika processerna. För Vimmerby kommun är kopplingen norrut mot Linköping viktig för invånare, näringsliv och besökare.

Svenska Kraftnät

Svenska kraftnät har tidigare lämnat synpunkter i ärendet. Svenska kraftnät önskar justera detta yttrande enligt följande:

I samrådsskedet angav vi att samråd ska hållas med Svenska kraftnät när åtgärder planeras inom 250 meter. Vi önskar justera det till att samråd ska hållas med Svenska kraftnät när åtgärder planeras inom 500 meter.

I övrigt gäller det som tidigare har angetts och Svenska kraftnät har inget ytterligare att tillägga.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet, tar med sig informationen i vidare samhällsbyggnadsprocesser och ser fram emot vidare dialog kring elnätsutvecklingen.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen har översiktligt granskat den presenterade översiktsplanen och funnit att vi står fast vid de synpunkter som framförts i vårt tidigare yttrande, vilket i sin helhet framgår av samrådsredogörelsen.

Skogsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet.

Statens geotekniska institut, SGI

SGI har under samrådsskedet yttrat sig och då bland annat framfört att kommunens strategi för hantering av ras, skred och erosion bör inkludera befintlig bebyggelse, förslag på förbättring av kartan samt klimatförändringarnas effekter.

Tidigare framförda synpunkter har delvis hanterats. SGI noterar att kartan fortsatt saknar en redovisning av risker för skred i finkorniga jordarter (SGU) samt erosionskänsliga slänter (Skogsstyrelsen) vilket bör kompletteras inför antagande. I övrigt har SGI inga ytterligare synpunkter på planen utan anser att ras, skred och erosion har beskrivits, effekten av klimatförändringar har redovisats samt att kommunens strategi infattar tillräckligt tydliga riktlinjer för att hantera stabilitetsrisker för den byggda miljön.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet.

Digitalt kartmaterial avseende risker för skred i finkorniga jordarter samt erosionskänsliga slänter har kompletterats.

Luftfartsverket

LFV har i egenskap av sakägare för CNS-utrustning inget att erinra mot översiktsplanen.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet.

Energimyndigheten

Energimyndigheten ser positivt på att kommunen satt upp tydliga riktlinjer som gäller för att etablera vindkraft. Det är även positivt att kommunen pekat ut potentiella områden för vindkraft där konfliktnivån med andra intressen är låg. Analysen bygger på att samtliga riksintresseområden, exklusive riksintressen för totalförsvaret, inte ska samexistera med vindkraft. Liksom med totalförsvaret finns det dock exempel på att vindkraft kan samexistera även med andra riksintressen. Ett sådant förhållningssätt skulle kunna utöka de områden som har potential för vindkraft och ge större vikt åt områden med goda vindförutsättningar.

Kommunen uppger i förslaget att en kommunal energiplan är under framtagande. En energiplan är ett viktigt verktyg för att knyta ihop såväl mål på nationell och regional nivå som den regionala energistrategin med lokala förutsättningar och prioriteringar när det gäller energifrågor. Energiplanen bör sedan kopplas till den fysiska planeringen eftersom frågorna hänger ihop. För mer information, vägledning och goda exempel om energiplanering se Lagen om kommunal energiplanering (energimyndigheten.se).

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. I arbetet med energiplanen har kommunens projektledare för översiktsplanen varit remissinstans för att säkerställa att de två planerna inte motsäger varandra.

Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) lyfter här en ny vägledning som kan vara av intresse att beakta i länsstyrelsens yttrande till Vimmerbykommun. I övrigt hänvisar MSB till myndighetens tidigare remissvar som lämnades 2023-01-18 (ert dnr 401-10087-22).

Vägledningar för arbete med naturolyckor

MSB har tagit fram en ny vägledning för att kommuner ska kunna komplettera nationellt underlag med egna karteringar och kunskapsunderlag:

- Metod för skyfallskartering av tätorter, MSB2260 (2023)
<https://rib.msb.se/filer/pdf/30510.pdf>

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet och informationen.

Sveriges geologiska undersökning, SGU

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har den 2024-01-17 tagit emot rubricerad remiss. På grund av resursbrist har SGU endast kunnat göra en översiktlig granskning av handlingarna. SGU har 2023-02-03 yttrat sig i ärendet i samrådsskedet (Lst dnr. 401-10087-22, SGU dnr. 33-3019-2022).

Avseende onlinekartan

- Det är mycket positivt att en GIS-karta används. Det kan göra det enkelt att jämföra nuvarande och tänkt markanvändning med påverkan eller potentiella risker från andra faktorer eller områden.
- Kommunen redovisar underlag för skyfallskartering och översvämningsrisk men tar upp detta relativt kortfattat i plantexten.
- SGU noterar att kartlagren inte har klickbart innehåll. Det kan vara värdefullt för användaren att objekt kunde visa ytterligare information (tex. förorenade områden enligt MIFO där information om objektets namn eller typ av förorening kan visas, eller utpekade markanvändningsområden kan ange namn och närmare information).
- Lagren Stränders jordart och Stränders eroderbarhet har felaktig legend och är därmed oanvändbara som underlag för fysisk planering i GIS-kartan.
- Det kan vara värdefullt att även ta med andra lager från SGU som tex. Jordarter eller Gammastrålning uran då dessa kan ge ytterligare information om markbeskaffenhet, potential för spridning föroreningar, eller förekomst av mineral som kan generera Radon. Radonrisk kan variera stort inom kommunen. Förutsättningar för skred i finkornig jordart kan likaså vara användbart inom samhällsplanering.
- SGU ställer sig frågande till hur "Geologisk barriär" (mark mellan Vimmerbys gamla avfallsanläggning och Bodasjön) visualiseras i karta samt beskrivs i plantext. Områdets egenskaper eller gränsdragning motiveras ej. Man får intrycket av att detta är en avgränsad geologisk enhet med specifika egenskaper som bara förekommer på denna plats, vilket inte är fallet. Enligt SGU:s information förekommer två olika jordarter, morän och torv inom och utom området. Det utpekade områdets egenskaper bör därmed inte skilja sig nämnvärt från marken bredvid. Dessa båda jordarter uppvisar därtill vanligtvis starka skillnader i genomsläpplighet. Visualiseringen av området i karta kan ge

ett felaktigt intryck över markbeskaffenhet. Ett förtydligande i texten vad som gör detta område speciellt, vilka egenskaper det har och motivering varför det avgränsas på detta sätt (ytavrinning, topografi, grundvattenflöde?) kan vara lämpligt.

- Potentiellt störande verksamhet som tex. bergtäkter är viktig att ta upp i fysisk planering. Både ur resursförvaltnings- och påverkansaspekt, samt miljöhänsen. Samhället använder stora mängder massor och de kan bara tas fram på platser där lämpligt material förekommer, men samtidigt bör risk för störning och transportavstånd minimeras vilket gör det mycket viktigt att peka ut och ta hänsyn till dessa inom fysisk planering. Inga täkter visas eller nämns i karta.
- I plantexten tas ej viktiga samhällsfrågor som masshantering eller materialförsörjning upp. Återvinning av massor och hållbar materialförsörjning kan ha stor miljö- och resurspåverkan då det rör sig om tunga material (transportutsläpp) och berg och jord är ändliga resurser. Inga av kommunens bergtäkter nämns i text.

Jag hänvisar även till SGUs allmänna riktlinjer som bifogas.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet.

Korrekt teckenförklaring har tillkommit avseende stränders jordart och eroderbarhet.

Definitionen av Geologisk barriär lyder enligt 3c§ i Förordningen (2001:512) om deponering av avfall: "Jord- eller berglager med egenskaper som förhindrar, bryter ned, fastlägger eller fördröjer transporten av ämnen och föreningar från en deponi till en mottagare (recipient)". Enligt 19§ i förordningen är kravet för vår deponi för icke-farligt avfall att: Transporttiden för lakvattnet genom barriären får inte vara kortare än 50 år. Naturområdet som är inritat på kartan mellan deponin och Bodasjön är undersökt och uppfyller detta krav.

Miljöfarliga verksamheter, däribland täkter, omnämns i bilagan med förutsättningar till översiktsplanen. Dessa och övriga miljöfarliga verksamheter har varit en del i underlaget till översiktsplanen. Översiktsplanen kompletteras med ställningstagande avseende att vid prövning av ny eller förändrad täktverksamhet ska gällande lagar och förordningar tillämpas för att säkerställa att täktverksamheten inte medför betydande negativa konsekvenser för miljö och hälsa.

Hultsfreds kommun

I samrådsredogörelsen och granskningsförslaget till ny ÖP framgår det att Hållbarhetsbedömningen har reviderats och stora delar av Hultsfreds tidigare yttrande har beaktats.

Gällande mellankommunala frågor generellt så har kommunikationsfrågan förtydligats mellan Hultsfred-Vimmerby med tydligare/starkare förslag kring gång- och cykelväg och riksväg 34 vilket är positivt för framtida samverkan kring dessa frågor.

Även tydliggörande har skett kring Stångådalsbanan och framför allt har revideringar skett på grund av, de negativa förslag som finns från Trafikverket, kring banans framtid.

Förslaget till ÖP saknar fortsatt resonemang kring framtida möjliga mellankommunala frågor mellan mindre orter i kommunerna. Exempelvis Tuna-Vena. Likaså saknas såväl befintlig samverkan kring renhållningsverksamheterna mellan kommunerna som delvis är låst i fast infrastruktur (gemensam omlastningsanläggning på Kejsarkullen) och framtida möjlig (och kanske nödvändig) utökad samverkan kring vattenförsörjningen. I samrådsredogörelsen säger man dock att man ser fram emot vidare dialog kring mellankommunala frågor inom såväl teknisk försörjning som trafik och transporter.

Hultsfreds kommun ser fortsatt att det är av stor vikt att den typen av mellankommunal samverkan fortsätter och att det finns en beredskap för att hantera dessa frågor framåt.

Tack vare den gemensamma miljö- och byggnadsförvaltningen ser Hultsfreds kommun positivt på sitt kommande egna arbete med ny ÖP som startar under 2024. De erfarenheter som byggts upp i Vimmerby kommer Hultsfred kunna dra nytta av i sitt eget arbete.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet och ser fram emot fortsatt samverkan kring olika mellankommunala frågor.

Ställningstagandet "Samverka med grannkommunerna kring teknisk infrastruktur där så bedöms lämpligt." har tillkommit i kapitel 5.12 Regionala och mellankommunala frågor sedan granskningen.

Västerviks kommun

Västerviks kommun ser positivt på att Vimmerby kommun avser att bidra till större samverkan för regional utveckling och föra fördjupad dialog med ex. närliggande kommuner. Västerviks kommun deltar gärna i sådana sammanhang.

Västerviks kommun ser det positivt att Vimmerby kommun värdesätter sin bredd i kulturmiljö och den småländska sinnebild, Västervik ser att det är i samklang med vårt fokus på utveckling av besöksnäringen. Samtidigt noterar vi att det inte ska ske någon ny bebyggelse utanför tätorterna på andra ställen än längs de starka kommunikationsstråken. Det medför att landsbygdens befolkningsunderlag eventuellt endast stärks i LIS-områden och längs kommunikationsstråken, vilket kan

innebära att landsbygdsbefolkningen inte ges möjlighet att växa. Västerviks kommuns inlandsbefolkning kan påverkas negativt om satsningar på landsbygden inte genomförs. Samtidigt är det positivt att det pekas på utvecklingskapacitet i Frödinge och att service ska finnas kvar i Locknevi.

Begreppet nod är inte definierat; vad menar Vimmerby kommun med detta?

Västerviks kommun stöttar Vimmerby kommun i att verka för att Stångådalsbanan återinförs som riksintresse för kommunikation. Banan stärker vår delvis gemensamma arbetsmarknad och vår platsutveckling. Mötesspåret i Gullringen bedömer vi också är viktigt för norra länets kommunikationsutveckling. Västerviks kommun delar också Vimmerbys ställningstagande kring att Stångådalsbanan (och då även Tjustbanan) ska angöra Linköping C, vid genomförandet av projekt Ostlänken.

Västerviks kommun delar bilden av att kommunikationsstråket längs väg 40 är viktigt för att knyta oss samman med Vimmerby, Hultsfred, Nässjö m.m. Länsväg 782, via Blackstad och norrut, ser Västervik också som en sammanhållande infrastrukturlänk som sammankopplar norra Västerviks kommun med Vimmerby kommun.

I texten om "storregionalt stråk" i mellankommunala frågor anges att Vimmerby vill samverka mellan närliggande kommuner gällande kollektivtrafik. Att förkorta restiden mellan Vimmerby och Västervik skulle kunna tillgodoseas med en södra infart till Västervik. En kortare restid kan gynna arbetsmarknad, samverkan mellan våra campus och näringslivsutveckling.

Om vindkraftsetablering ska ske i Locknevi ser Västerviks kommun att det är av yttersta vikt att dialog sker tidigt i processen. Både med kommunen som sådan samt dess invånare.

I handlingsplanen är det tydligt vilka frågor som ska behandlas vid den årliga uppföljningen i och med åtgärdslistan samt definierade frågor. Om något innehåll i översiktsplanen bedöms som inaktuellt vid den årliga uppföljningen, kommer det att ändras direkt eller först när den nya planeringsstrategin ska genomföras?

Västerviks kommun anser att det är positivt att Vimmerby har identifierat att det kommer att krävas en avsatt budget för att kunna genomföra åtgärderna i handlingsplanen och i stort genomföra översiktsplanens intentioner. Det är bra att kopplingen till det övergripande budgetarbetet redan är gjord.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet.

Med noder menas främst orter eller samhällen som agerar som en knutpunkt för tätare bebyggelse där det finns ett stärkt underlag för service i olika former.

Ambitionen i översiktsplanen är att kommunen ska växa både i tätorter och på landsbygden. Merparten av dessa bostäder avses tillkomma i kommunens tätorter men översiktsplanen uppmuntrar en ökad bosättning och etablering utanför tätorterna.

Vid eventuella vindkraftsetableringar kommer kommunen att samråda med närliggande berörda kommuner.

Hur kommunen avser ändra eller ersätta delar av översiktsplanen som bedöms som inaktuella i kommande planeringsstrategier kommer hanteras i samband med framtagandet av respektive planeringsstrategi.

Oskarshamns kommun

Oskarshamns kommun ser positivt på att Vimmerby kommun avser upprätta en handlingsplan för laddinfrastruktur. En väl utbyggd laddinfrastruktur är en förutsättning för omställningen till fossilfria transporter. Även i Oskarshamns kommun pågår arbetet med en elektrifieringsstrategi. Vi samverkar gärna i arbetet med det gemensamma målet att skapa en robust och tillförlitlig laddinfrastruktur för såväl tung trafik som för persontrafik.

Oskarshamns kommun arbetar för tillfället med att färdigställa ett samrådsunderlag för ett tematiskt tillägg till den översiktsplan som antogs av kommunfullmäktige 2023. Det tematiska tillägget är avgränsat till att omfatta sol- och vindkraft. Vid en eventuell planering av vindkraft i området närmast Oskarshamns kommun, ser vi gärna en tidig dialog, precis som ni skriver i ert PM.

Oskarshamns kommun betonar betydelsen av att vi även fortsättningsvis gemensamt lyfter fram vikten av fortsatta prioriteringar av åtgärder på stråket Oskarshamn-Vimmerby genom insatser på riksväg 37/47 i Oskarshamns kommun och riksväg 23 i Vimmerby kommun, med det gemensamma målet att krympa restiden mellan respektive huvudort till en timme. Det vore önskvärt om Vimmerby i sin planhandling angav det som en viktig mellankommunal fråga gentemot Oskarshamn. Det skapar utvecklingsmöjligheter för industrins transporter i båda riktningarna samt gör arbetspendling mer intressant för invånare i respektive kommun.

Att gemensamt adressera hållbar platsutveckling som metod för att utveckla gemensamma gränstrakter som ligger i Kristadalabygden respektive Tuna för att tillsammans skapa attraktiva platser för besökare, boende, företag och investeringar ser vi positivt på. Det kan exempelvis avse kommersiell och offentlig service, utbyggnad och upprätthållande av digital infrastruktur, hänsyn till kulturarv och naturvärden. För att skapa förutsättningar för näringslivet att utvecklas och kompetensförsörjas samt attrahera investeringar har vi mycket att vinna på att på olika sätt göra geografiska gränsområde attraktiva för människor att flytta till.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet och ser fram emot fortsatt samverkan kring infrastruktur, vindkraft och gemensamma gränstrakter.

Översiktsplanen har tydliggjorts avseende att prioritering av riksväg 23/34 i Vimmerby kommun även gynnar Oskarshamns kommun och kopplingarna mellan våra kommuner.

Post- och telestyrelsen

PTS är central förvaltningsmyndighet med ett samlat ansvar – sektorsansvar – inom områdena post och elektronisk kommunikation. Inom ramen för detta arbete skall PTS bland annat:

- främja tillgången till säkra och effektiva elektroniska kommunikationer enligt de mål som anges i lag (2022:482) om elektronisk kommunikation
- verka för robusta elektroniska kommunikationer och minska risken för störningar, inbegripet att upphandla förstärkningsåtgärder, samt verka för ökad krishanteringsförmåga

Vidare får PTS genom upphandling verka för att tillgodose totalförsvarets behov av posttjänster och elektroniska kommunikationstjänster under höjd beredskap, och stärka samhällets beredskap mot allvarliga störningar av elektronisk kommunikation och posttjänster i fred.

IT-infrastrukturen är en förutsättning för bland annat näringslivsutveckling, sysselsättning, forskning och innovationer, vård och omsorg, miljö och klimat, utbildning och kompetensförsörjning samt social delaktighet. Av denna anledning anser vi även att IT-infrastrukturen måste in i samhällsplaneringsprocessen på regional och kommunal nivå. Om inte IT-infrastruktur beaktas i samhällsplaneringen finns risken att de tjänster som är beroende av infrastrukturen inte når ut till användarna.

Det säkerhetspolitiska läget har också riktat fokus mot behovet av en robust civil infrastruktur. Förmågan att kommunicera är en förutsättning för att samhällets grundläggande funktionalitet ska kunna upprätthållas. Exempelvis krävs elektronisk kommunikation för att genomföra betalningar, säkerställa leveranser och återställa trasiga nät. Att civila funktioner är funktionella i händelse av ofred är också viktigt för totalförsvarets militära del. Vid ett så kallat gråzonsläge eller i samband med en större kris kan infrastrukturen utsättas för påfrestningar. Vidare kan naturhändelser såsom översvämningar påverka funktionaliteten. PTS arbetar aktivt med dessa frågor, bl.a. genom att dela ut statligt stöd till företag för att genomföra åtgärder för driftsäkra och robusta elektroniska kommunikationer.

PTS har inte tillgång till detaljinformation om hur operatörer och andra ledningsägare utformar sina nät utan hänvisar till de operatörer och ledningsägare som blir berörda

inom aktuellt område för ytterligare information. I detta fall kan det vara lämpligt att kontakta nationella bredbandsaktörer samt aktuella regionala och lokala bredbandsaktörer. Kommunen bör ha en förteckning över vilka befintliga ledningsägare som blir berörda eller liknande funktion. Exempelvis bredbandskoordinatorer bör ha information om potentiella ledningsägare gällande elektroniska kommunikationer.

Vidare driver PTS ett system för begäran om ledningsanvisning, "ledningskollen.se". För att identifiera vilka som är berörda ledningsägare kan en förfrågan skickas via <https://www.ledningskollen.se/>

PTS har i tidigare skrivelse (med hemlig bilaga 2012-01-23 dnr: 03-16005) till respektive länsstyrelse lämnat uppgifter om teleanläggningar som är att anse som riksintressen i enlighet 3 kap 8 § miljöbalken och 2 § p. 9 förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden m.m.

Avseende vindkraftverk så kan dessa i vissa fall påverka mottagningen av radiosignaler på ett negativt sätt. Speciellt gäller detta för radiolänkförbindelser. PTS rekommenderar därför att ett samrådsförfarande genomförs mellan vindkraftsbolag och de radiolänkoperatörer som blir berörda av vindkrafts-etableringen för respektive område för att minimera störningsriskerna. Inför ett sådant samråd kan PTS bidra med information om vilka de berörda radiolänkoperatörerna är.

PTS har inga ytterligare synpunkter.

Kommunens svar

Kommunen tackar för informationen.

Region Kalmar

Region Kalmar län bedömer att framförda synpunkter under samrådsskedet i huvudsak har tillgodosetts och har därför ingenting ytterligare att erinra.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet.

E.ON Energidistribution AB

E.ON Energidistribution AB (E.ON) har tagit del av inkomna handlingar i ovan rubricerat ärende och har inga ytterligare synpunkter.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet.

BayWa r.e. Nordic AB

BayWa r.e. Nordic (BayWa r.e) har utvecklat vindkraftsparker i södra Sverige sedan år 2006 och har granskat ÖP 2050 (Granskningshandling 2023-11-03) samt PM Vindkraft (2022-08-09 och 2023-11-03) med slutsatsen att dessa inte samverkar och att utpekade områden för vindkraft inte kommer att bidra till att nå målen för produktion av förnybar energi i ÖP 2050.

Produktion av förnybar energi i ÖP 2050

Granskningshandlingen av översiktsplanen baseras på åtta strategier som ska vägleda planeringen av den fysiska miljön. I en av dessa strategier framhävs att den lokala energiproduktionen från förnybara källor ska öka. Vimmerby kommun anger även att man står bakom Region Kalmar läns strategi för att uppnå en fossilbränslefri region med målet att Kalmar läns produktion av förnybar energi till 2030 ska vara minst lika stor som länets totala energianvändning. BayWa r.e. tycker det är mycket positivt att kommunen sätter upp mål för att öka egen produktion av förnybar energi. Södra Sverige riskerar att förlora arbetstillfällena och företag på grund av den låga elproduktionen i denna del av landet. Mer produktion i SE3 och SE4 kan både sänka elräkningar, minska utsläppen av växthusgaser, bidra till en hållbar och säker energiförsörjning, skapa nya arbetstillfällena samt behålla de existerande, öka värdet på fastigheter och vara ett steg mot att bli självförsörjande.

Elanvändningen bedöms öka kraftigt i Sverige under kommande år, från dagens ca 140 000 gigawattimmar (GWh)¹ till ca 220 000 GWh eller mer år 2030. Inom Vimmerby kommun produceras idag knappt 11 procent av den totala el som faktiskt används inom kommunen (total elanvändning år 2021 = 269 GWh, total produktion av el oavsett produktionssätt år 2021 = 29 GWh) . Egen produktion av förnybar energi skulle alltså till år 2030 behöva vara minst 420 GWh för att nå uppsatta mål om kommunen följer den stigande trenden i elanvändningen. Genom att installera omkring 20 till 25 av de vindkraftverk som finns på marknaden idag i kommunen till år 2030 skulle målet att lokal produktion av förnybar energi är minst lika stor som kommunens totala energianvändning kunna uppnås med marginal, även med den ökade elanvändningen till år 2030 inräknad.

I Kalmar län utgjorde enbart vindkraften 43 procent av länets totala elanvändning år 2022. Då hade Kalmar län ca 245 installerade vindkraftverk vilket kan ställas i relation till 0 installerade vindkraftverk i Vimmerby kommun.

Utpekade områden i PM Vindkraft

Samhällsplaneringen med översiktsplanen spelar en viktig roll i arbetet med att ställa om energisystemet i en mer hållbar riktning. För att nå uppsatta mål behöver Vimmerby kommun ha analyserat och utvärderat förutsättningarna för anläggningar som krävs för hållbar energiproduktion, exempelvis vindkraftverk eller solcellsanläggningar, i de områden som pekas ut som lämpliga. I det nuvarande

¹ Statistikmyndigheten SCB. 2023-02-24. Kommunal och regional energistatistik. <https://www.scb.se/en0203>

planförslagets utpekade områden för vindkraft i den uppdaterade vindkraftanalysen har de områden med sannolikt bäst förutsättningar för att etablera vindkraft plockats bort från den ursprungliga analysen.

Sweco har i PM Vindkraft, samrådsversionen (daterad 2022-08-09) (PM Vindkraft), fått i uppdrag att analysera förutsättningar för lokalisering av vindkraft i Vimmerby kommun. Analysen har grundats i gällande lagstiftning, vindresurser och med utgångspunkt i gällande vindkraftsplan. Som begränsande faktor beskrivs områden av riksintresse i kommunen, särskilt riksintresse för totalförsvaret. Vidare nämns lågflygsområden, påverkansområde väderradar och Natura 2000-områden som i princip stoppområden för vindkraft. I analysen har den norra delen av kommunen bortsetts ifrån med anledning av utbredning av riksintresse för totalförsvaret, lågflygningsområde och påverkansområde väderradar som gör det svårt att etablera vindkraft samt Natura 2000-områden som generellt utgör stoppområden för etablering av vindkraftverk. I den södra delen av kommunen togs fem områden fram där det finns förutsättningar för etablering av vindkraft, men som givetvis behöver studeras vidare för att bedöma lämpligheten i en tillståndsprövning.

I den uppdaterade vindkraftsanalysen som gjorts av Sweco i PM Vindkraft (daterad 2022-11-03) (reviderade PM Vindkraft), har riksintresseområden för totalförsvaret inkluderades i analysen, då det av kommunen inte ses som en omöjlighet att inom totalförsvarets utpekade riksintressen kunna uppföra vindkraft. I och med detta exkluderades alla områden i den södra delen av kommunen, utöver en plats (benämnt område 5 i samrådshandlingen och område F i reviderat PM Vindkraft), med motiveringen att de ansågs som för små samt att två av områdena delvis konkurrerade med Riksintresse kulturmiljövård.

BayWa r.e. delar kommunens åsikt att områden inom totalförsvarets utpekade riksintressen teoretiskt sett är möjliga för prövning av en vindkraftsetablering, men har erfarenhet av att framkomligheten hos Försvarmakten i dessa områden är mycket svår. I kontakt med Försvarmakten i tidiga skeden av vindkraftsprojekt på platser som analyserats positivt ur andra hänseenden, men ligger inom områden för lågflyg, har BayWa r.e fått följande yttranden av Försvarmakten:

”Föreslagen vindkraftsetablering skulle medföra påtaglig skada på lågflygningsområdet.”

”Syftet med lågflygningsområdet är att utbilda, öva och pröva besättningar i lågflygning. Lågflygningsområdet innebär en omgivningspåverkan i form av krav på hinderfrihet för att säkerställa möjlighet till säkra övningar och utbildningar.”

”Lågflygning är en av de mest riskfyllda flygoperationella procedurerna som utförs med Försvarmaktens luftfartyg. Det största hotet vid lågflygning är höga objekt oavsett dess syfte.”

Lågflygsområdet Småländska Högländet (TM0350) och påverkansområde väderradar Vilebo (TM0090) som finns i den norra halvan av kommunen har, vilket även lyfts i samrådsversionen till Swecos PM Vindkraft, inte funnits utpekade i tidigare översiktsplan, vilket kan förklaras av att Försvarmakten de senaste åren sett över riksintressena. Detta innebär alltså att detta lågflygsområde och väderradar Vilebo högst sannolikt brukas av Försvarmakten idag.

I riksintressekatalogen, tillhörande beslut FM2022-23088:1 om aktualiserade riksintressen och områden av betydelse för totalförsvarets militära del enligt 3 kap 9 § miljöbalken 2023² beskrivs lågflygsområdet Småländska Högländet (TM0350) som extremt lämpat för grundutbildningar för besättningar och används för skolflygplan och skolhelikoptrar, specialflyg och helikopter. Lågflygsområdet Småländska högländet brukas av Skaraborgs flygflottilj F7, Blekinge flygflottilj F17, Försvarmaktens Helikopterflottilj och Luftstridsskolan.

Påverkansområde väderradar Vilebo (TM0090) sträcker sig 50 kilometer från väderradarn där särskilda analyser måste genomföras då vindkraftverk kan orsaka falska nederbördsekon. Det är ovanligt med avslag från Försvarmakten på ett avstånd om 50 kilometer från väderanläggningen men utpekade områden för vindkraft inom Vimmerby kommun som ligger utanför Försvarmaktens lågflygområde men innanför påverkansområde väderradar ligger på ett avstånd om 30 km från väderradarn. Inom minst 35 kilometer radie från väderradar Vilebo har inga vindkraftverk oavsett höjd byggts eller beviljats tillstånd till dagens datum³.

Väderradar Vilebo ingår i det svenska väderradarsystemet, där samtliga väderradar i Sverige sätts samman till en bild som täcker ett större geografiskt område, en så kallad radarkomposit. Dessutom samarbetar de meteorologiska instituten i Norge, Sverige, Finland, Estland och Lettland för att tillsammans kunna skapa en radarkomposit som går utanför det egna landets gränser, samarbetet kallas NORDRAD och tillsammans med information från ytterligare några radar har man kunnat skapa en radarkomposit som täcker in nästan hela Norden och Östersjön. Detta är en av de första internationella kompositerna som har gjorts. Det går inte lättvindigt att flytta en väderradar i ett sådant system, till exempel till förmån för vindkraft. Därmed är det inte troligt att vindkraft kommer att beviljas inom påverkansområde väderradar Vilebo⁴.

Detta innebär att sannolikheten att Försvarmakten skulle ställa sig positiv till en vindkraftsetablering inom de utpekade områdena i reviderade PM Vindkraft är mycket liten. Område F utgör ungefär 290 hektar och har goda vindförutsättningar och är det enda området som inte tagits bort från den ursprungliga analysen i den södra delen

---

² Försvarmakten. 2023. Riksintressen för totalförsvarets militära del I, Kalmar län 2023. FM2022-23088:1 Bilaga 10.

<https://www.forsvarsmakten.se/siteassets/2-omforsvarsmakten/samhallsplanering/riksintressen/bilaga-10-kalmar-lan.pdf>

³ Länsstyrelserna och Energimyndigheten. 2023. Vindbrukskollen. <https://vbk.lansstyrelsen.se/>

⁴ Samtal med SMHI. 2024-01-16

av kommunen utan förtotalförsvarets riksintresseområden. I samtal med nuvarande ägare av fastigheter inom området har det dock framkommit att de inte är intresserade av vindkraftsetableringar.

BayWa r.e. anser inte att utpekade områden som presenterats i reviderade PM Vindkraft bör tas bort, då det teoretiskt sett inte är omöjligt att etablera vindkraft här. Att de mindre områdena i den södra delen av kommunen är borttagna riskerar dock att inga etableringar av vindkraft är möjliga i Vimmerby kommun med anledning av totalförsvarets riksintresseområden och Natura 2000-områden samt ointresse av vindkraftsetablering från nuvarande fastighetsägare inom område F.

De fyra områden som togs bort från PM Vindkraft, samrådsversionen, är sannolikt de enda platserna där det är möjligt att etablera vindkraft i kommunen. Områden som har tagits bort från PM Vindkraft, samrådsversionen, är dessutom områden som pekats ut som lämpliga områden inom projektet Fånga vinden i sydost⁵. Huruvida ett område är för litet för en vindkraftsetablering kommer att tydliggöras om projektutvecklarna själva är angelägna att investera i området eller ej, det behöver inte regleras i vindbuchsplanen. Ett par av de områden som tagits bort ur analysen skulle kunna rymma omkring 5 vindkraftverk sett till storleken. Om ett område riskerar att ha en negativ påverkan på Riksintresse kulturmiljövård kommer det att utredas vid en eventuell tillståndsprövning.

För att nå uppsatta mål med förnybar energiproduktion till år 2030 behöver Vimmerby kommun möjliggöra anläggningar som kan producera förnybar energi med upp till drygt 420 GWh per år. Detta skulle kunna göras genom att installera omkring 20 till 25 vindkraftverk eller drygt 400 hektar solceller i kommunen. För att skapa stabilitet i elsystemet behöver dock en blandning av förnybara kraftslag kunna stötta upp varandra. Vindkraft är ett bra komplement till andra energikällor och dagens vindkraftverk är effektiva, driftsäkra och producerar el till rimliga priser.

Med kommunens nyckelroll i att utveckla energisystemet vill BayWa r.e. lyfta vikten av att lämpliga områden som pekas ut för vindkraft i översiktsplanen inte tas bort, då det riskerar att medföra att ingen vindkraft etableras i kommunen till år 2030.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Avseende potentiella områden för prövning av vindkraft har inga förändringar gjorts efter granskningsskedet.

Försvarsmakten har inte uttalat sig om riksintressena i ÖP-skedet och kommunen anser fortsatt att bedömningen blir upp till dem vid eventuella etableringar.

---

⁵ Länsstyrelsen. 2023. Planeringsunderlag för vindkraft i sydost.
<https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=37735c9cad2549618df1629796f203af>

Hyresgästföreningen

Efter diskussioner kom vi fram till dessa tre områden.

1. Utegymp, som det i Källängsparken, dessa kan placeras så att de är synliga och lätta att nå i bebyggelsen och utmed motionsslingor.
2. Rastgårdar för hundar.
3. Papperskorgar placeras på strategiska platser så att de är synliga och lätta och nå.

Som en turistkommun, med ca en halv miljon besökare under sommarhalvåret, då behövs det fler papperskorgar än nu!

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Översiktsplanen reglerar inte dessa frågor men kommunen tar det med sig i framtida arbete med utemiljöer.

Storebro IF

Vi ser att ni har justerat ÖP enl. våra tidigare remiss svar och det tackar vi för.

Nedan kommer lite tankar kring remissen på ÖP och även lite mer generella och dagsaktuella frågor.

Service- det finns gårdsbutik och litet mejeri på Sjundekvills Gård.

Bruksvallen kompletteringar finns även ställplatser, discgolfbana, padel, naturstig, fina fotbollsplaner.

Viktiga ställningstagande:

Planera in laddstationer för elbilar i Storebro vid affären och Bruksvallen.

Prioritera föreslagna cykelnätverket i Storebro till Bruksvallen samt till Vimmerby och Hultsfred.

Framtida utveckling:

Ett seniorboende på orten då kommer fler bostäder ut till försäljning till "barnfamiljer".

Seniorboende med odlingar, mötesrum. Göra hyreshusen som redan finns attraktiva, VILJAN måste finnas för att seniorboende ska bli attraktiva för pensionärerna att flytta in i.

Tillgång till distriktsjuksköterska 1 gång / vecka i Storebro.

Planen vid båt är outnyttjad där borde det finnas en större lekplats med båttema.

Den sedan många år nedlagda kiosken står och förfaller och ger ett mycket dåligt intryck.

Stor informationstavla i centrum om vad som finns i omgivningen. Vi kan fylla den med intressant information om samhället.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet.

I kommande arbete handlingsplan för laddinfrastruktur och trafikplan/trafikstrategi kommer frågor om placering av allmänna laddstationer och utbyggnad av cykelnätet att utredas djupare.

Avseende bostäder särskilt riktade mot äldre inryms detta i begreppet mångfunktionell bebyggelse och kommunen är positiv till denna typ av boenden.

Kommunen har tagit fram en lek- och badplatsstrategi som tydliggör ambitionerna som kommunerna har framåt för kommunens lekplatser. Översiktsplanen hänvisar till denna som viktig strategi.

CK Wimer

CK Wimers styrelse noterar med gillande att hänsyn tagits till av föreningen sedan tidigare lämnade synpunkter gällande det område där föreningen idag bedriver sin verksamhet i Wimer Bike Park.

Det har bl a inneburit en förändrad text beträffande utvecklingsområdena 2/18: "Det utpekade området utgörs delvis av ett rekreationsområde för primärt cykling som är betydelsefullt för såväl invånare som besökare." Därutöver har antalet bostäder reducerats från 100 till 80.

För CK Wimer är det av största vikt att dessa nya skrivningar blir kvar också i den slutgiltiga versionen.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Sedan granskningen har inga ändringar gjorts avseende det aktuella området.

Privatperson 1

Jag ifrågasätter att det ska byggas bostäder vid sjön Borstingen då jag där har jag träffat på vårt landskapsdjur uttern. Jag läser i översiktsplanen under rubriken 4.1.1 Mångfunktionell bebyggelse att man ska "verka för att minska fragmenteringen av artrika miljöer eller skyddsvärd natur vid exploatering".

Vidare läser jag under rubriken 4.1.5 Landsbygd att "Anläggningar bör undvikas i närheten av värdefulla naturområden känsliga för störningar". Dessa skrivningar tycker jag passar för att inte bygga några hus vid Borstingen.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Kommunen lämnade under 2023 positivt planbesked för att planlägga området för bostäder och det är därför fortsatt utpekad för utveckling i översiktsplanen. I framtida detaljplanearbete kommer ytterligare möjlighet ges att vara med och påverka utformningen av området, i samband med detaljplaneläggning kommer även området att utredas djupare avseende bland annat natur- och rekreationsvärden.

Privatperson 2 & 3

Vi är nyinflyttade i bostadsområdet Nosshult och har två synpunkter.

1. Belysning saknas idag vid avfarten från Västerviksvägen (väg 40) mot Nosshult (Grägarpsvägen). Eftersom det saknas en avfartsfil när man kommer från Vimmerbyhållet och det dessutom saknas belysning blir det lätt en snabb inbromsning när man ska svänga höger eftersom avfarten är mycket svår att se när det är mörkt. Ofta är det mycket trafik på Västerviksvägen och höga hastigheter vilket gör det till en trafikfara. Belysning finns vid den cykelväg som sträcker sig nästan fram till Västerviksvägen, men saknas där det behövs som mest, dvs vid vägkorsningen.
2. En cykelväg ända ut till campingen hade också varit önskvärt, både för alla Vimmerbybor, men också för de campingturister som vill ta sig gåendes eller med cykel in till stan och Astrid Lindgrens värld.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet.

Avseende belysning på riksväg 40 är det en statlig väg där Trafikverket är väghållare. Kommunen har därför ingen rådighet att sätta upp belysning eller göra andra åtgärder. För förslag och önskemål avseende sträckan bör kontakt tas direkt med Trafikverket.

I översiktsplanen identifieras sträckan mellan Hällebackavägen, campingen och Nosshult ut som en stäcka för förbättrad gång- och cykelväg. Kommunen arbetar redan idag med frågan och sträckan är en av de första som avses byggas ut.

Privatperson 4 - 82

Bevara möjligheten till rekreation för kommunens innevånare. Slopa ytterligare exploatering av område 5.

Vid granskning av Vimmerby kommuns förslag till ny översiktsplan har vi, samtliga undertecknade med koppling till planområde 5, kommit fram till följande:

Nuläge:

Vi har idag ett unikt rekreationsområde i den del av kommunen som presenteras i planförslag 5. I kommunens översiktsplan 2050 har föreslagits, för planförslag 5,

byggnation av 40 strandnära bostäder vid sjön Borstingen. Det har nu ändrats till "30 småhus". (notering: återigen vill vi understryka att område 5 inte är utvalt som lämpat sjönära område för byggnation i kommunens strandskyddsplan av 2013-03-25).

- Samtliga boende i kommunen har idag möjlighet att nyttja området kring Hörestadhult för rekreation.
- Man kan på ett enkelt och säkert sätt ta sig hit från centrala Vimmerby via separat cykelväg.
- Område 5 är en lättillgänglig plats för en mångårig pedagogisk skolskog.
- Det finns fornminnen på platsen som vidare måste inventeras.
- Här finns en offentlig badplats med en väl fungerande bastuförening, även vinterbad.
- I nära anslutning finns fin natur, lämpad för promenad och jogging som flitigt nyttjas.
- Borstingen är en unik sjö med viktiga naturvärden man ska värna. Sjön har ett känsligt ekosystem. I EU:s vattendirektiv (vilket innebär att det är en lag) beskrivs vikten av att skydda vårt vatten på olika sätt, (se www.vattenmyndigheterna.se)
- Här bor uttern - Smålands landskapsdjur.
- Redan idag finns många bostäder vid sjön, i förhållande till sjöns storlek.
- Vattnet i sjön har alltid ansetts som mycket rent men under senare tid finns indikationer på att vattenkvaliteten har försämrats (algbloomning flera somrar i följd under senare år). Ytterligare nybyggnation av bostäder, strandnära, är därför olämpligt.

Förslag till ändring av planen för område 5:

Om målet är att hitta sjönära mark för privata bostäder finns andra alternativa sjöar runt Vimmerby att inventera för byggnation. Vi anser inte att området kring Borstingen är lämpligt för ytterligare exploatering och därför föreslår vi att man helt stryker planerna på nybyggnation i område 5. Vi godtar inte den senaste ändringen.

Det finns många fördelar med att samla olika verksamheter för rekreation och friluftsliv till samma område. Området kring Hörestadhult är lämpat för exempelvis ridverksamhet – som idag finns i område 3. Det är viktigt att värna de relativt få unika naturområden som finns i kommunen för rekreation. I kommunens Översiktsplan 2050 skriver ni själva om naturvärden som är så viktiga att värna.

Ur kommunens Översiktsplan 2050:

Utvecklingsinriktning 2.3

Natur, vatten och friluftsliv:

"Vimmerby kommuns natur- och vattenområden är även en viktig del för den biologiska mångfalden i kommunen. Biologisk mångfald utgör en grundläggande och avgöranderoll för naturens funktioner, så som pollinering och rening av luft och vatten. Den biologiska mångfalden genererar olika nyttor och tjänster och på så vis är

människan beroende av naturen och den mångfald som finns där. Att bevara och stärka även dessa värden inom kommunen är därmed viktigt.

I Vimmerby kommun ska samtliga orters grönområden och tätortsnära rekreationsområden värdesättas. Grönområden och natur som särskilt pekats ut som viktiga i orterna bör som princip undantas för exploatering då de både utgör bidrag till kommunens attraktivitet och är lämpliga för dagvattenfördröjning och översvämningshantering. Närhet till gröna områden har stor betydelse för nyttjandet, inte minst för barn och äldre.

Sjöarna och vattendragen utgör kvaliteter i landskapet, både ur ett ekologiskt och rekreativt perspektiv. Utöver det finns det en betydande andel jordbruksmark som behöver fortsätta brukas och vidareutvecklas. Odlingslandskapet skyddas mot igenväxning och skogsplantering i möjligaste mån – både ur ett livsmedelsproduktionsperspektiv och för odlingslandskapets kulturvärden. Vattenkvaliteten fortsätter förbättras och dricksvattenförsörjning säkras i ett långsiktigt perspektiv.”

3.6 Vatten

I kategorin ingår sjöar och vattendrag. Vatten som resurs är inte minst viktig som dricksvatten, men vatten besitter även stora rekreativa värden samt utgör hem för växter och djur. Att vattnet håller en god kvalitet, samt att risker eller konsekvenser som kan uppstå till följd av skyfall och översvämningar minimeras är därav viktigt.”

”3.5.1 Generella ställningstaganden för natur och friluftsliv

- Bevara och ge de stora sammanhängande områdena som finns för natur och friluftsliv möjlighet att utvecklas.
- Möjliggör för aktiviteter kopplat till natur och friluftsliv året runt, genom god utformning av natur- och friluftslivsområdena.
- De utpekade områdena för natur och friluftsliv är av särskild betydelse för turismen i kommunen och ska stärkas som besöksnoder.
- Verka för trygga, belysta och tillgängliga entréer, angöring och parkering av områden för natur och friluftsliv
- Vidareutveckla friluftaktiviteter i anslutning till naturen i kommunen, exempelvis genom fortsatt utveckling av vandringsleder, camping eller andra aktiviteter inom områdena.”

”3.6.1 Generella ställningstaganden för vatten

- Verka för och säkerställa att sjöar, vattendrag och grundvattentillgångar håller en god vattenkvalitet samt skyddas mot och inte påverkas negativt av olika åtgärder.
- Vid exploatering ska hänsyn tas till de livsmiljöer och spridningsvägar för djur och växtarter som lever i och omkring vattnet.
- Dagvatten ska i möjligaste mån fördröjas lokalt.

- Vattenområden för fiske, bad och besöksverksnäring ska skyddas mot störande påverkan.”

Slutsats:

Vi är alla eniga om att man slopar ytterligare exploatering och byggande av nya bostäder i område 5 och bevarar den unika och nära rekreationsplatsen vid sjön Borstingen för alla!

Undertecknade [...] är samtliga året runt eller fritidsboende runt sjön Borstingen eller har på annat sätt en koppling till område 5.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Kommunen lämnade under 2023 positivt planbesked för att planlägga området för bostäder och det är därför fortsatt utpekat för utveckling i översiktsplanen. I framtida detaljplanearbete kommer ytterligare möjlighet ges att vara med och påverka utformningen av området, i samband med detaljplaneläggning kommer även området att utredas djupare avseende bland annat natur- och rekreationsvärden.

Privatperson 83

ETT.

Kan New York ha Central Park så kan Vimmerby ha VOK-skogen!

Se till att bevara VOK-skogen som SKOG.

Både för orienteringsklubbens och allmänhetens skull samt inte minst för förskolor och skolor i närområdet.

Många kommuner ser över sitt markbestånd och avsätter mark för hyggesfritt skogsbruk.

Är det NÅGON markplätt som Vimmerby kommun äger och det här lämpar sig för är det VOK-skogen.

(Varför inte frakta ut timret med hästar när vi ändå håller på? Finns sådana möjligheter i närområdet.)

På det viset bevarar vi VOK-skogen som ett grönområde, men ett som ändå ständigt är i förändring och utveckling.

Ett hyggesfritt bruk ger på sikt upphov till en större artrikedom och bevarar skogens karaktär som friluftsområde vida mycket bättre än vad en eller flera kalhuggningar (i sektioner) skulle göra.

TVÅ.

Återställa våtmark.

Finns det något sådant i planerna?

Finns något lämpligt område för det? (Helst av kommunen ägt)

Ökar biologisk mångfald.

Fungerar som koldioxidsänka.

Skyddar grundvattentillgångar.

Det BORDE finnas med i planen för 2050 :)

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet.

VOK-skogen är i översiktsplanen utpekad som grönområde. Hur skogen ska brukas är inte något som regleras i översiktsplanen.

Översiktsplanen anger att i det fortsatta arbetet med strategisk fysisk planering så ska ett nytt naturvårdsprogram upprättas. Våtmarksplanen från 2009 kommer att vara ett värdefullt underlag i det arbetet.

Privatperson 84

Inledning

För att underlätta skrivningen kommer jag nedan att lista upp några viktiga referenser till granskningsversionen för mina synpunkter. De är viktiga grundstenar för min argumentation och jag kommer senare i texten använda mig av dessa referenser.

Referenser

Min referens	Del av granskningsversionen
A.	<p>1.3 Om översiktsplanen</p> <p>En översiktsplan omfattar hela kommunen och ska redovisa grunddragen i användningen av mark- och vattenområden, samt hur mark och vattenområden bör användas i framtiden. Därtill ska översiktsplanen redovisa hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.</p> <p>Översiktsplanen ska också visa hur kommunen ska tillgodose och följa gällande riksintressen och miljö kvalitetsnormer. Ett övergripande mål för samhällsutvecklingen är en hållbar utveckling. En översiktsplan ska därför miljöbedömas i enlighet med miljöbalkens krav.</p> <p>Förutom miljö-, hälso- och hushållningsaspekter bör översiktsplanen, enligt plan- och bygglagen, även beskriva övriga konsekvenser – som i denna översiktsplan fått rubrikerna sociala och ekonomiska konsekvenser.</p>
B.	<p>1.3.2 Syfte</p> <p>Syftet med översiktsplanen är att ta ett samlat och hållbart grepp om den framtida samhällsutvecklingen i kommunen och ge en tydlig vägledning i kommunens interna arbete och göra planeringen förutsägbar för kommuninvånare, myndigheter och näringsliv.</p>
C.	<p>2.2 Strategier i översiktsplanen</p> <p><i>Punkt 6. del av.</i></p> <p>Att gå eller cykla mellan målpunkter ska vara attraktivt och effektivt.</p>

Synpunkter på granskningsversionen

Kapitel 2.1 En ny vision för Vimmerby

Visionen utgår från de tre aspekterna:

- Tillit
- Hållbarhet
- Utveckling

I Vimmerby kommun har de sedan Barn- och utbildningsnämndens sammanträde den 17 maj 2023 pågått en utredning gällande kommunens struktur av förskolor och skolor. När utredningen var klar presenterades utredningens förslag som innebar en avveckling av förskolor och skolor i fyra av kommunens mera tätbefolkade områden utanför Vimmerby centralort. Den 14 februari 2024 beslutade samma Barn- och utbildningsnämnd att inte följa utredningens förslag.

Om utredarens förslag att avveckla förskolorna hade 92 barns föräldrar fått skjutsa sina barn till förskolan enligt utredarens förslag med en förlängning från deras nuvarande förskola motsvarande drygt 19 varv runt jorden per år. Deras tid för skjutsande med barnet i bilen hade uppgått till 6,6 heltidstjänster för svensk normalarbetsårstid, och kostnaden beräknat på 30 kr per mil (Motormännen anger en kostnad på 20 kr för billigaste bil och 80 kr för dyraste bruksbil), och värdet av deras tid baserat på medellönen för Vimmerby 2021 hade blivit $2,33 + 2,26 \text{ mkr} = 4,59 \text{ mkr}$ 4,6 mkr. att väga mot en framräknad kommunal besparing på 3,3 mkr.

Utredarens förslag står i direkt motsats till min referens C. i översiktsplanen. Även tätorterna känner av globaliseringen, och allt fler av tätorternas barn bor just i tätorten och färre i den omgivande landsbygden. Därför är det så att det är en hög andel som de facto har möjlighet att gå och cykla från hemmet till målpunkten förskolan / skolan. Detta hade helt ominställt med nya avstånd på 11 till 25 km till förskola / skola enligt utredarens förslag. Såna förslag tär på tilliten och saboterar förutsägbarheten av de vardagliga livsvillkoren vid bosättning.

Vad har detta med översiktsplanen att göra?

Jo, enligt min referens B ovan så ska översiktsplanen ge en tydlig vägledning för kommunens interna arbete och göra planeringen förutsägbar för kommuninvånare. Jag vet att den aktuella planen inte har trätt i kraft, men eftersom en sådan utredning som jag nämnt ovan kan drivas parallellt med utvecklingen av den nya översiktsplanen så måste översiktsplanens skrivningar stärkas.

Efter planens antagande borde det inte kunna vara förenligt med översiktsplanen att lägga resurser på internt arbete som går stick i stäv med tillit, hållbarhet och utveckling. Det må vara nödvändigt att utreda ett komplicerat förhållande, men om resultatet inte överensstämmer med översiktsplanens syfte då måste slutsatsen vara att utredningens resultat var ingen framkomlig väg.

Visionen har sex målområden, och min främsta invändning är skrivningen under Utbildning och barnomsorg, beroende på att jag har inte satt mig in i de övriga. Avsnittet sista mening: Verksamheten återspeglar de lokala behoven och förutsättningarna.”

Under politikernas tid för beslut sedan utredningen lades fram har stora grupper av föräldrar och medborgare engagerat sig. Då har t.ex. för Gullringens del där förskolan Mosippan var föreslagen för avveckling framkommit att den har så många barn och föräldrar som söker plats att de nekats. Mig veterligen har tre stycken nekats plats bara under 2024. Det har sagts mig att åtta barn står på kö, vilket sannolikt är fler än de lediga platser som uppstår när de äldsta barnen på förskolan går vidare till Förskoleklass. Enligt översiktsplanen ska verksamheten återspegla de lokala behoven och förutsättningarna. Det är givet att behov och förutsättningar kommer att variera över tid. Så har det alltid gjorts och så kommer det alltid att göras. Ambitionen enligt planen är att stärka den typen av ort som t.ex. Gullringen utgör. Så även de övriga orter som varit föremål för avveckling av deras förskolor och skolor. Jag finner det därför nödvändigt att skrivningar i översiktsplanen stärks vad avser den långsiktiga förutsägbarheten. Det är en stor investering att köpa, och än större investering att bygga ett nytt boende på dessa fyra orter, Djursdala, Gullringen, Rumskulla och Tuna, och att då ge en reellt tydlig beskrivning av kommunens långsiktiga åtagande är liktydigt med översiktsplanens syfte enligt min referens B.

Jag uppmanar till starkare skrivningar i den version som föreläggs fullmäktige för beslut.

Jag noterar rubrikerna "Bygga, bo och miljö" samt "Trafik och infrastruktur" och har anledning att återkomma till dessa om jag får tiden att räkna till.

Kapitel 2.2 Strategier i översiktsplanen

Det anges att översiktsplanen baseras på åtta strategier men i det efterföljande avsnittet läser jag bara punkt 1-7. Vad är jag missar?

Kanske är den åttonde strategin "Sagolika Vimmerby"? Och vad det sagolika Vimmerby är beror naturligtvis på vad var och en lägger i begreppet. Jag vill föreslå att det är:

A. Det unika.

- a. Det vill säga det som inte går att kopiera. Ingen annan kan någonsin bli Astrid Lindgrens födelsestad. Ingen annan bygd kan bli hemvist för miljön för hennes berättelser.
- b. Vår belägenhet, vår geografi, vårt omland – ingen kan heller här kopiera oss. Vi varken kan eller enligt min mening ska bli något svenskt medelvärde. Vi måste naturligtvis se om vårt hus, men jag menar att det är faktiskt ok att fortsätta utveckla oss och samtidigt behålla en småländsk envishet och sparsamhet. Det som gjorts att generationer av smålänningar har tagit oss till där vi är idag. Jag menar att vi är faktiskt mer eller mindre tvingade att avvika från medelvärde eftersom vi är unika. Vi ska inte jämföra oss med medelvärde utan om vi blir mer sagolika, starkare, om vi lockar flera invånare och företag.

B. De sju strategierna (punkterna)

- a. Jag vitsordar sex av sju strategier. 1-2, 4-7 accepterar jag som de är formulerade. Det är tillräckligt mycket i den riktning jag tror att vår kommun utvecklas väl. Nummer 3 vore också bra om det vore så att den uteslöt storskalig vindkraftsindustri. En storskalig vindkraftsindustri av den typen jag har sett projekteras anläggning i Horn / Hycklinge passar helt enkelt inte in i sagolika Vimmerby. Om en sådan industri tillåts etablera sig här blir vi unika på fel sätt. Bakom sådana vindkraftparker finns det alltid en avlägsen ägare, sannolikt i ett annat land, till och med i en annan världsdel. Denne är bara här för att profitera på våra tillgångar. Man skördar vinden, och betalar med buller, förfulade omgivningar, och visserligen på marginalen minskad skogsproduktion, men det är ändå en av våra viktigaste råvaror och med mycket goda framtidsutsikter. Behovet av växande skog ökar, både för råvarans betydelse, koldioxidfångst och för arternas mångfald i naturen. Jag har inget emot småskalig vindkraft, som den var i begynnelsen när vinden skördades för eget och grannens behov och några till. T.ex. vindkvarnarna på Öland, eller i något mera modern tid som ett litet vindkraftverk på bondens – skogsägarens egen mark kopplad till den egna elmätaren och eventuellt överskott som såldes för att köpa el när vindsnurrarna stod stilla. Inte som nu när vindkraftsindustrins snurrar går för fullt så att själva idén med att producera går förlorad för att priset blir noll kronor. Då måste väl ändå etableringen ha gått för långt? Det är i varje fall inte hållbart vilket är ett av översiktsplanens mål. Att utveckla vår kommun på ett hållbart sätt.

Jag föreslår en formulering om att vindkraft och annan förnyelsebar energiproduktion begränsas så till vida att den industriella produktionen måste balanseras mot behovet av vårt lokala energibehov. Förnyelsebar produktion som inte påverkar närboende, landskapsbild eller på annat sätt är störande, t.ex. buller, ljussken finns det inte någon anledning till begränsning. T.ex. om solfångare en dag är så effektiva att solfångare på våra hustak producerar mera energi än vad som förbrukas i kommunen behöver det inte finnas någon begränsning. Det kommer vara självreglerande genom att priset för såld el inte kommer betala tillbaka kostnaden för investeringen. Om vi inte tillåter vindkraftsindustri etablera sig i vår kommun kommer drivkraften att skaffa egna solfångare finnas och därmed stärka vår kommuns invånare snarare än en eller flera globala ägare runt jorden. Och det var ju ett av syftena att stärka vår stad, våra tätorter och dess invånare.

2.4.3 Kommunala styrdokument

PM Vindkraft sid 16

3.1 Bebyggelser och landsbygder

Under rubriken Tätort

Jag föreslår infogande av en ny mening efter ordet handel, samt följdändring av efterföljande mening.

Mitt förslag är:

Starkare skrivning: "Till det hör förskola och F-6-skola." "Flera av tätorterna har stora arbetsplatser med inpendling och elever som pendlar ut till högstadium och gymnasium vilket gör hållbart resande viktigt."

Alternativ skrivning: "T.ex. så planeras för fortsatt verksamhet vad avser förskola och F-6-skola." "Flera av tätorterna har stora arbetsplatser med inpendling och elever som pendlar ut till högstadium och gymnasium vilket gör hållbart resande viktigt."

Under rubriken Mindre ort

Jag föreslår infogande av en ny sista mening i stycket.

Starkare skrivning: "Två baskvalitéer är fortsatt satsning på förskola och F-6-skola i Djursdala och Rumskulla."

Jag har i nuläget inget förslag på alternativ skrivning. Alternativ skrivning borde först och främst ha en förankring från respektive bygd.

3.3 Kommunikationer

Under rubriken Järnväg av nationell och regional betydelse

Översiktplanen innehåller många skrivningar om hållbarhetens betydelse. En följd av det borde vara en starkare skrivning vad avser mötesspår och hållplats i Gullringen.

Jag föreslår att ordet "bör" i första styckets senare del stryks.

Jag anser att elektrifiering kommer inte vara det enda hållbara energislaget för den horisont översiktplanen tar sikte på, 2050. Jag menar att det är högst sannolikt att vi under den tiden även kommer ha vätgas i vårt energisystem, vilket dessutom framstår som ett mycket bra alternativ. Det skrivs redan nu om vätgasbilar innan ens hybrid- och elbilar blivit var mans egendom.

Var god finn och föreslå en bättre skrivning som inte begränsar en förbättring till (ledningsbunden) elektrifiering.

Under rubriken Mötespår

Samma invändning som ovan. Höj ambitionen till "Ett mötesspår byggs i Gullringen, ..."

Jag är kanske okunnig men är "uppehåll" verkligen synonymt med "av- och påstigning" för det måste vara ambitionen. Inte bara att tågen stannar och ett står still när de möts.

4.5 Gullringen

Jag yrkar på att Gullringen får samma skrivning som Södra Vi vad avser tillgången och närheten till väg 23/34. Jag ser ingen reell skillnad på vägens betydelse för Gullringen vs. Södra Vi ändå beskrivs vägen inte i samma positiva ordalag.

Jag yrkar på att Gullringen beskrivs som Vimmerby närmaste tätort till Linköping. Hur man än vänder och vrider på det har Gullringens tätort det kortaste avståndet till regionens viktigaste och Sverige femte största stad. Dessa möjligheter måste uppmärksammas och påtalas.

Vägen från Gullringen via Björkhult till Kisa är en viktig och fullt användbar alternativ väg i händelse av längre blockering av väg 23/34 mellan Vagelhem och Kisa.

4.9 Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Vimmerby kommuns ledord passar fint. Ansvar, mod och fantasi. Här måste kommunen våga visa MOD och släppa på handbromsen vad gäller bebyggelse i strandnära lägen. Det finns så många sjöar, och så många kilometer strand att det finns plats för många attraktiva och tomter med direkt anslutning till vatten. Vad hade Stockholm, Västervik med många platser i Sverige varit idag om de skulle ha hindrats av strandnära läge? Svaret är väl "knapp något ting".

Våga vara modig! Våga vara unik och skapa mycket stort utrymme för strandnära bebyggelse samt bebyggelse i direkt anslutning till vatten så kommer både bosättning och inflyttning att ske.

Våga stick ut hakan och stärk alla skrivningar som till stöd för ovanstående.

På de allra flesta håll finns det inget behov av att spara någon passage närmast stranden, för det finns inte någon som går där idag. Där det inte finns några upptrampade stigar, där det inte så sällan är ganska otillgänglig mark kan fina tomter skapas och attraktiva miljöer skapas. Sådana områden är idag faktiskt ganska tomma på liv. Givetvis ska hävdvunna badplatser, båtplatser och liknande miljöer värnas men vid en tur runt några av de sjöar jag besöker är dessa strandmeter långt ifrån en enda procent av tillgängliga strandmeter. Utan att ha mätt och bara med uppskattning betvivlar jag att de sträckorna ens motsvarar en promille av tillgänglig strand runt de flesta av våra sjöar.

5.5.2 Vård, omsorg och utbildning

Aktuell utredning av förskolor och skolor under 2023 från 17 maj till beslut 14 februari 2024 visar att tätorternas attraktionskraft kan behållas med en relativt låg kostnad för befintlig struktur för förskola och skola. Och många av de värden som översiktsplanen tar fasta finns mer eller mindre "naturligt" på dessa orter. Vimmerbys stora problem är att kommunen inte växer i samma takt som Sverige, och för att göra det som behövs hela kommunen. Det är kommunens samlade egenskaper som gör den sagolik och unik, och det är det som alla marknadsförare av idéer letar efter – det unika. Det finns så många andra som kan vara Sveriges medelvärde. Ta chansen att

befäst idén om förskola och skolor i kommunens alla tätorter och stöd de ännu mindre orterna som idag har en mindre samlad befolkning likt Djursdala och Rumskulla att behålla sina förskolor och skolor. Över tid kan man behöva anpassa antalet klasser, och kanske även antalet årskurser beroende på elevgruppens sammansättning, men behåll infrastrukturen så finns alltid möjligheten att växa och se möjligheterna som en beredskap för katastrofliknande situationer vilket förhoppningsvis ytterst sällan ska komma till användning.

Men behovet måste också bejakas. I Gullringen är det känt att flera föräldrar nekats plats på förskolan det senaste året vilket fått till följd att flyttlasset har gått från orten, tvärt emot vad översiktsplanen önskar. Den nybildade föräldraföreningen för förskolan i Gullringen har föreslagit en samlokalisering av förskola och skola i Brännebro vilket skulle gynna båda verksamheterna ekonomiskt. Om alla barn kan tas emot på den lokala förskolan kommer också antalet barn i skolan att öka. Samlokalisering av förskola och skola i Gullringen till Brännebro skola kan bli ett bra exempel på förtätning, som beskrivs i översiktsplanens sista stycke under ovanstående rubrik.

Orubricerat gällande elledning

Jag föreslår att elledningar av storlek liknande 130 kV och större fortsättningsvis grävs ner vilket tar betydligt mycket mindre mark i anspråk, inte inkräktar på landskapet, och samt har betydligt mindre inverkan på en av landsbygdens huvudnäringar i vår kommun, skogsbruk. Skogsbruket är viktigt som inkomstkälla, men också för upptagande av fri koldioxid, och arternas bevarande och mångfald. Elledningar i luften fyller endast ett syfte och det är en kortsiktig vinstoptimering för ledningsnätägaren.

Jag föreslår att ledningsägare informeras om kommunens policy att denna typ av ledningar grävs ner och att det kommer vara kommunens ståndpunkt så snart det går att föra denna talan vid varje koncessions tillblivelse, förnyelse och förlängning.

En markförlagd elinfrastruktur kommer också gagna oss i en tid av ökande oro och säkerhetshot mot Sverige.

En markförlagd elinfrastruktur kan med fördel kombineras med promenad- och cykelvägnät i det fall den inte följer i anslutning till vägar och järnväg.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet.

Avseende förskolor och skolor i kommunens orter inryms dessa verksamheter inom begreppet mångfunktionell bebyggelse. Mångfunktionell bebyggelse pekas i översiktsplanen ut både för befintliga områden samt områden för utveckling. Översiktsplanen möjliggör därför dessa typer av verksamheter i samtliga orter.

Förnybar energi är en viktig del i klimatomställningen, både lokalt, regionalt och nationellt. I översiktsplanen redovisas riktlinjer för etablering av vind- och solenergi.

Avseende Stångådalsbanan utveckling verkar kommunen i första hand för en utveckling av banan som medför en ökad tillförlitlighet och turtäthet. Ett mötesspår i Gullringen kan på sikt utvecklas till ett stopp men det bedöms inte aktuellt i närtid.

Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten. Att möjliggöra bostadstomter i direkt anslutning till strandlinjen är därför svårt att möjliggöra då det förhindrar allmänhetens tillgång till strandlinjen.

Utbyggnaden av Sveriges elnät är av nationell vikt och något som möjliggör en ytterligare elektrifiering av samhället, en stabilare elförsörjning och förbättrade utvecklingsmöjligheter för näringslivet i kommunen. Kommunen är positiv till fortsatt utveckling av elnätet och samråder där lämpligt med berörda parter i frågor om utbyggnad och utveckling av nätet. Kommunen är positiv till markförlagda elledningar och i den mån kommunen har möjlighet att påverka utvecklingen avser kommunen främja utveckling av markförlagda ledningar, detta har tydliggjorts i översiktsplanen som ett ställningstagande. Kommunens bedömning är att vinsterna med utvecklingen av elnätet överväger förlusten av produktionsskogen i det fall elledningarna är luftburna.